

۴ رویگرد
روح‌الله صالحی

پیروزی عمران خان در انتخابات پارلمانی پاکستان و موضع‌گیری‌های او در ارتباط با سیاست خارجی روزنه‌امیدی برای رفع اختلافات با همسایگان به وجود آورده، اما ترس از مداخله ارتش برای به دست گرفتن قدرت، نگرانی‌ها را نسبت به تداوم تنش‌ها افزایش داده است. نتایج یازدهمین دوره انتخابات پارلمانی پاکستان با تحولات جدیدی در این کشور همراه بود و سرنوشته جدیدی را پیش روی حاکمیت سیاسی پاکستانی‌ها گشوده است. عمران خان، رهبر حزب تحریک انصاف که پس از ۲۲ سال تلاش سرانجام اکثریت نسبی کرسی‌های پارلمان پاکستان را برای تشکیل دولت مرکزی به دست آورد، برای پیشبرد برنامه‌های خود با چالش قدرتمندی به نام ارتش روبه‌رو است، که به نوعی تصمیم‌گیرنده‌های در عرصه سیاست خارجی است. پیرمحمد ملازهی، کارشناس مسائل شبهه‌قاره در گفت‌وگو با «جوان» می‌گوید: «قدرت اصلی در اختیار ارتش پاکستان است و احزاب سیاسی ناچار هستند نوعی هماهنگی با ارتش داشته باشند تا بتوانند سیاست خارجی خود را به پیش ببرند. در مورد مسائل افغانستان و هند، سازمان اطلاعات و امنیت ارتش (آی اس آی) تصمیم‌گیرنده است نه دولت‌های حزبی.» ملازهی درباره چگونگی روابط پاکستان بین تهران و ریاض هم گفت: «هرچند عمران خان گفته که به ایران نزدیک خواهد بود اما تصمیم‌گیرنده نهایی ارتش است که می‌خواهد توازن بین ایران و عربستان ایجاد کند و عمران خان سعی دارد پاکستان را به عنوان میانجی بین ریاض و تهران مطرح کند و از این طریق می‌تواند مناسباتش را با ایران گسترش دهد.»

پس از سال‌ها که دو حزب «مسلم‌لیگ» و «حزب مردم» قدرت را در پاکستان در دست داشتند، در انتخابات اخیر جریان سومی به نام حزب «تحریک انصاف» به رهبری عمران خان به قدرت رسیده است که خیلی‌ها انتظار پیروزی‌اش را نداشتند و این حزب توانست آرای بیشتری نسبت به رقبایش کسب کند. **باشراعی گتونی روند سیاسی**، به رهبری عمران کدام سمت و سو پیش می‌رود؟ دلیل اینکه مردم پاکستان اکنون به جریان سوم در این کشور متمایل شده‌اند، چیست؟

چرخش قدرت در پاکستان معمولاً در ۷۰ سال گذشته اینگونه بوده که با نظامی‌ها کودتا می‌کردند و قدرت را به دست می‌گرفتند یا اینکه اجازه می‌دادند انتخابات نسبتاً آزادتری برگزار شود و اگر انتخابات بر گزار می‌شد به شکل سنتی دو حزب اصلی مسلم لیگ شایخ نواز و دیگری حزب مردم به رهبری خان‌واده «بوتو» پیروز انتخابات بودند. در هر انتخاباتی که در گذشته برگزار می‌شد یکی از دو حزب قدرت را در اختیار می‌گرفتند و قدرت بین نظامیان و بخش سیاسی و حزبی تقسیم شده بود. به عبارتی، دو سوم ۷۰ سال اخیر را نظامیان در رأس قدرت بودند و احزاب سیاسی چندان فرصت نمی‌یافتند دوره پنج‌ساله قدرت خود را به پایان برسانند.

بنابراین این ساختار قدرت که در دهه‌های گذشته وجود داشت در انتخابات اخیر به هم ریخت و دو حزب اصلی نتوانستند موفقیتی کسب کنند و جریان سوم یعنی تحریک انصاف برای کار آمدن، اما در این ارتباط که چه اتفاقی افتاده است، دیدگاه‌های متفاوتی وجود دارد. احزاب «مردم» به رهبری خانواده بوتو و «مسلم لیگ» به رهبری نواز شریف به اضافه «مجلس متحد عمل» به رهبری ملا فضل الرحمان معتقدند که انتخابات اخیر مهندسی شده است؛ چراکه ارتش نمی‌خواست دو حزب اصلی قدرت بگیرند، به دلیل اینکه این احزاب در برخی موارد با ارتش زاویه پیدا می‌کردند و اهداف حزبی خود را پیگیری می‌کردند و با ارتش هماهنگ نبودند. بنابراین تصمیمی که در رأس فرماندهان ارتش گرفته شده است این بوده که این بار حزب تحریک انصاف برنده انتخابات باشد. اگر این دیدگاه درست باشد، می‌توان گفت که نظامیان برای روی کار آمدن عمران خان انتخابات را مهندسی کرده‌اند.

این‌نگاه دیگر هم وجود دارد که باید جدی گرفته شود؛ اینکه در این انتخابات نسل جوان احزاب سنتی نامید شده‌اند و این نسل با توجه به شبکه‌های اجتماعی که در

گفت‌وگو با پیرمحمد ملازهی، کارشناس شبه‌قاره هند

پاکستان بین امریکا، چین و روسیه معلق است

اختیار دارد توانست افکار عمومی را به سمت عمران خان که شعارهای مبارزه با فساد و دموکراسی خواهانه مطرح می‌کرد، سوق دهد. یک دلیل این است که افراد شاخص از احزاب قدیمی در این انتخابات رأی نیاوردند و در مقابل جوانانی که از طرف حزب تحریک انصاف کانیدا شده بودند، شکست خوردند. بنابراین، شاید این تلقی درست باشد که جامعه پاکستان با توجه به مشکلاتی که به وجود آمده است، دیگر از نیروهای سنتی ناامید شده و به نیروهای جوان امید بسته‌اند و اطراف عمران خان اجتماع کرده‌اند به این امید که با شعارهایی که او در ارتباط با مبارزه با فساد و دموکراسی خواهی داده است، بتواند تغییرات اساسی را در ساختار قدرت به وجود آورد که احزاب سنتی نمی‌توانستند این تغییرات را ایجاد کنند.

شمار در مصاحبه‌ای گفته‌اید با توجه به شرایط به وجود آمده پس از انتخابات پاکستان و ادعای احزاب دیگر نسبت به وجود تقلب در انتخابات، احتمال کودتای ارتش به نفع تحریک انصاف وجود دارد؛ یعنی همان اتفاقی که در دوران پرویز مشرف روی داد. آیا مردم پاکستان دوباره چنین سیاستی را می‌پذیرند؟

بستگی دارد که احزاب مخالف که مدعی تقلب هستند، چه موضعی در پیش بگیرند. اگر سه حزب اصلی یک اتحادی تشکیل دهند و یک مقاومت مدنی قدرتمندی ایجاد کنند که اداره کشور دچار مشکل شود به نظر م، آن زمان مسئله تأمین امنیت کشور برای ارتش در اولویت خواهد بود و ممکن است دست به حرکت نظامی بزنند. اگر اقدامات احزاب مخالف موقتی باشد به نظر نمی‌رسد که ارتش مداخله کند، چون نه شرایط داخلی پاکستان برای حکومت نظامی مساعد است و نه شرایط منطقه‌ای و الان روابط پاکستان با امریکا هم تنش آلود شده است. الان احزابی که شکست خورده‌اند دو گزینه پیش رو دارند؛ اگر شورش کنند و امنیت را به هم بریزند ارتش روی کار خواهد آمد و دوم اینکه این احزاب پیروزی عمران خان را بپذیرند و در مجلس یک اپوزیسیون قدرتمندی تشکیل دهند و تلاش کنند تا هر حرکتی را که دولت جدید انجام می‌دهد به چالش بکشند. به نظر می‌رسد، نهایتاً رهبران احزاب به این واقعیتی دست می‌یابند که خطر قدرت‌گیری ارتش را بپذیرند. شرایط داخلی هم ایجاب نمی‌کند که ارتش دوباره قدرت را به دست بگیرد، چون اگر این مسئله امکان داشت ارتش پشت سر عمران خان نمی‌گرفت. همچنین در این انتخابات نیروهای رادیکال مذهبی که خط فکری‌شان

پاکستان هنوز نتوانسته تصمیم‌گیرد که با سیاست‌های جدید امریکا چه کار باید بکند. اینکه با امریکا قطع رابطه بکنند و به دنبال روسیه و چین بروند؟ ولی به نظرم هنوز شرایط را طوری ارزیابی نمی‌کنند که اگر با غرب قطع رابطه کنند به سمت شرق برگردند و تردید دارند که در این صورت آیا می‌توانند پاسخگوی مشکلاتشان باشند یا نه

بتوانند سیاست خارجی خود را به پیش ببرند. در مورد مسائل افغانستان و هند، سازمان اطلاعات و امنیت ارتش (آی اس آی) تصمیم‌گیرنده است نه دولت‌های حزبی. اگر احزاب می‌توانستند تصمیم‌گیری کنند نواز شریف، نخست وزیر سابق به توافق با افغانستان و هند نزدیک‌تر بود و ترجیح می‌داد تا مشکلات با همسایگانش را از مسیر سیاسی حل کند ولی ارتش اجازه نمی‌داد. هر وقت نواز شریف مذاکراتی در سطح وزرای خارجه ترتیب می‌داد بلافاصله می‌دیدیم که ارتش عملیات گسترده‌ای را در «کشمیر» ترتیب می‌داد و مذاکرات را بر هم می‌زد. ارتش اجازه نمی‌دهد دولت حزبی خارج از استراتژی که ارتش در باره کشمیر طراحی کرده است، حرکت کند. درباره افغانستان هم اینگونه است و عمران خان در هماهنگی با ارتش می‌تواند گام‌های مثبت و سازنده‌ای بردارد و جاهایی که ارتش تمایل نداشته باشد، موفق خواهد بود.

موضع‌گیری ارتش هم به سیاست‌های امریکا بستگی دارد که چه سیاستی در قبال پاکستان اتخاذ کند. سال گذشته بعد از اعلام راهبرد دونالد ترامپ درباره آسیای جنوبی که پس از آن واشنگتن کمک‌های مالی به پاکستان را تعلیق کرد از آن زمان ارتش بر سر دواهی قرار گرفته است و اینکه یا باید با دولت ترامپ کنار بیاید و حمایت از گروه‌های افراطی و رادیکال را متوقف کند،

چون به نظر می‌رسد امریکایی‌ها برای کنترل افغانستان و هندوای برای کنترل کشمیر به شندت نیازمند این هستند که بتوانند بر این مشکلات فائق آیند و ارتش پاکستان تحت فشار است. یک نوع اتحادی بین امریکا، هند و افغانستان شکل گرفته است که برای ارتش پاکستان خطرناک است و الان نفوذ هند در افغانستان از حالت تجاری و اقتصادی بالاتر رفته و هندوستان نیروی هوایی افغانستان را بازسازی می‌کند و به خلبان‌های افغان آموزش می‌دهد و قرار است هواپیما در اختیار افغان‌ها قرار دهد، اما پاکستان هنوز نتوانسته تصمیم بگیرد که با سیاست‌های جدید امریکا چه کار باید بکند. اینکه با امریکا قطع رابطه بکنند و به دنبال روسیه و چین بروند؟ ولی به نظرم هنوز شرایط را طوری ارزیابی نمی‌کنند که اگر با غرب قطع رابطه کنند به سمت شرق برگردند و تردید دارند که در این صورت آیا می‌توانند پاسخگوی مشکلاتشان باشند یا نه. از طرفی، بسیاری از کارمندان ارتش تحصیلکرده امریکا و انگلیس هستند و این ساختار ذهنی هم اجازه نمی‌دهد که پاکستان به کلی از غرب فاصله بگیرد و به سمت روسیه و چین گرایش پیدا کند.

شما معتقد ید که از تنش تصمیم‌گیرنده اصلی در پاکستان است، با توجه به اینکه عمران خان گفته که می‌خواهد اختلافات با افغانستان و هند را حل کند، اما ارتش چنین تصمیمی ندارد. این اختلافات چه مشکلاتی را در سیاست خارجی ایجاد خواهد کرد؟

اگر ارتش تصمیم گرفته باشد که با غرب همراه باشد، دست عمران خان برای حضور فعال در افغانستان باز خواهد بود تا راهحل سیاسی را پیگیری کند. الان ارتش تصمیم دارد هم‌زمان روابط با غرب و شرق را ادامه دهد و تعادلی بین دو طرف ایجاد کند تا تصمیم نهایی بگیرند و جهت‌گیری خودشان را مشخص کنند. اگر جنگ سرد جدید بین شرق و غرب ایجاد شود همه کشورها مجبور خواهند شد تا موضع خودشان را مشخص کنند و به سمت یک طرف گرایش پیدا کنند. به احتمال قوی نظر دوم درست است. در استراتژی‌ای که ترامپ درباره جنوب آسیا اعلام کرد، دو محور وجود دارد؛ یکی اینکه تقریباً انتخاب نهایی امریکایی‌ها برای

۴ رویگرد
روح‌الله صالحی

همکاری در شبه‌قاره، کشور هند است نه پاکستان و این کشور دیگر آن جایگاهی را که در جنگ سرد داشت برای امریکایی‌ها ندارد و مسئله دوم افغانستان است که امریکایی‌ها به این نتیجه رسیدند که پاکستان با حمایتی که از طالبان می‌کند به جنگ و ادامه بحران در افغانستان کمک می‌کند.

با توجه به اینکه واشگتن حملات تندی را به اسلام‌آباد به دلیل حمایت ارتش از طالبان و نقش مخربش در ناامنی‌های افغانستان و نیز پررنگ کردن تنش در کشمیر داشته و در نظر داشتن این نکته که حمایت ارتش از عمران خان سبب پیروزی او شده است، آیا اسلام‌آباد در آینده روابط خود با امریکا را قربانی سیاست نگاه به شرق خواهد کرد؟ چراکه اکنون عمران خان مسئله نزدیکی روابط با پکن و مسکو را در دستور کار سیاست خارجی خود دارد؟

یک واقعیت را باید در نظر داشت؛ اینکه ساختار ارتش پاکستان غربی است و حتی سلاح‌های مورد استفاده پاکستان هم غربی است و این مسئله به خودی خود تأثیرگذار خواهد بود. واقعیت این است که اکنون سیاست امریکا درباره مذاکره مستقیم با طالبان افغانستان سبب شده تا ارتش پاکستان به یک ارزیابی کلی و نهایی در خصوص ادامه همکاری با واشنگتن دست بزند. اگر سیاست مذاکره ترامپ با طالبان به نتیجه برسد، یقیناً ارتش پاکستان تغییرات جدی را در دستور کار قرار خواهد داد و از هم‌اکنون این تغییرات مشهود است؛ چنانکه اشاره داشتید ارتش پاکستان روابطی را با چین و روسیه آغاز کرده است و لذا دولت مورد حمایت ارتش یعنی عمران خان و حزب انصاف نگاه جدی‌ای به نزدیکی با ایران، چین و روسیه خواهد داشت. از این رو، اگر ترامپ به دنبال مذاکره باشد و به موازات آن فشارهای خود را بر ارتش پاکستان ادامه دهد و اگر میان هند و پاکستان انتخاب نهایی کاخ سفید، هند باشد مطمئناً روابط واشنگتن و اسلام‌آباد به نقطه حساس و شکننده‌ای نزدیک خواهد شد. در نتیجه به نظر می‌رسد اسلام‌آباد در آینده تهران، پکن و مسکو را جایگزین واشنگتن خواهد کرد.

به نظر می‌رسد عربستان از هم‌اکنون تلاش‌های خود را برای نفوذ در دولت جدید پاکستان، شروع کرده است، از طرفی ایران هم نظر مثبتی به دولت جدید پاکستان دارد و عمران خان هم اعلام کرده که روابط با تهران را تقویت خواهد کرد. با توجه به اینکه ریاض تنش‌ها با تهران را تشدید کرده و با نفوذ ایران در منطقه مقابله می‌کند، به نظر تان دولت جدید اسلام‌آباد چه سیاستی را در روابط با ایران و عربستان سعودی در پیش خواهد گرفت؟

این مسئله هم به سیاست ارتش مربوط می‌شود که چه رویه‌ای در پیش بگیرد. الان ارتش پاکستان در عربستان سعودی حضور دارد و فرمانده سابق ارتش پاکستان پس از بازنشستگی در اقدامی خلاف قانون پاکستان فرماندهی‌التلف «مبارزه با تروریسم» عربستان را بر عهده گرفت. به نظر نمی‌رسد که پاکستان در این مسیر تغییر جهت داده باشد، هرچند عمران خان گفته است که به ایران نزدیک خواهد بود اما تصمیم‌گیرنده نهایی ارتش است که می‌خواهند توازنی بین ایران و عربستان ایجاد کنند و عمران خان سعی دارد پاکستان را به عنوان میانجی بین ریاض و تهران مطرح کند و از این طریق می‌تواند مناسباتش را با ایران گسترش دهد. حداقل نتیجه این است که می‌گویید، تلاش می‌کند برای مشکلات منطقه‌ای راه‌حل سیاسی پیدا کند و این مسئله به ایران و عربستان سعودی بستگی دارد تا اختلافات را کنار بگذارد.

عمران خان با همکاری ارتش می‌تواند تعادلی بین ایران و عربستان ایجاد کند و این مسئله برای عربستان هم قابل قبول خواهد بود. اینکه نیروهای پاکستان کنار نیروهای سعودی در یمن حضور خواهند داشت و اگر زمانی قرار باشد عربستان در یمن نیرو پیدا کند فرماندهی آن در اختیار پاکستان است و آنها وارد عمل خواهند شد. این مسئله به این معنی نیست که پاکستانی‌ها علیه ایران موضع‌گیری کنند و به نظرم سعودی‌ها این موضع اسلام‌آباد را متوجه می‌شوند و ارتش هم به سمت عمران خان اجازه خواهد داد تا به ایران نزدیک شود.

آگهی مفقودی خودرو

- * خودرو سواری پراید مدل ۱۳۸۴ با شماره پلاک انتظامی ۳۱-۱۷۴ الف ۱۲ با شماره شاسی ۱۲۸۴۲۸۴۱۲۵۸۲۸ و شماره موتور ۱۲۶۳۳۴۲
- * خودرو سواری پژو مدل ۱۳۸۶ با شماره پلاک انتظامی ۳۱-۹۵ الف ۱۲ با شماره شاسی ۴۰۴۱۱۷۵۶ و شماره موتور ۲۱۵۴۹-۲۱۲۸۶۰
- * خودرو سواری پراید مدل ۱۳۸۴ با شماره پلاک انتظامی ۳۱-۱۷۵ الف ۱۲ با شماره شاسی ۱۴۸۲۲۸۴۱۳۱۱۲۰ و شماره موتور ۱۳۱۵۶۵۳ شناسنامه مالکیت خودروهای ذیل مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط است.

روابط عمومی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان لرستان

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالیانه مرحله اول شرکت تعاونی پرتوان اردبیل

ردیف	نام شهرستان	زمان برگزاری جلسه			مکان برگزاری جلسه
		روز	تاریخ	ساعت	
۱	پارس آباد-اصلاندوز	چهارشنبه	۹۷/۰۵/۲۴	۱۰/۰۰	مسجد امام زین العابدین ^(ع)
۲	بيله سوار	چهارشنبه	۹۷/۰۵/۲۴	۱۲/۰۰	مسجد جمعه
۳	گرمی	چهارشنبه	۹۷/۰۵/۲۴	۱۵/۰۰	مسجد قاطمیه
۴	اردبیل، نیر، نمین، فرودگاه، بانک انصار، بانک مهر اقتصاد، بانزستگان	پنجشنبه	۹۷/۰۵/۲۵	۱۶/۰۰	مهدیه اردبیل
۵	مشگین شهر	شنبه	۹۷/۰۵/۲۷	۱۰ صبح	مسجد امام سجاده ^(ع) شهرک امام
۶	خلخال	یکشنبه	۹۷/۰۵/۲۸	۱۰ صبح	مسجد امام جعفرصادق ^(ع)

سهمداران عزیز برای کسب اطلاعات بیشتر مربوط به مجمع عمومی مرحله اول عادی سالیانه می‌توانند با شماره تلفن ۰۴۵-۳۳۳۳۰۶۰۰ تماس حاصل نمایند.

آدرس: اردبیل میدان پیحوی- ساختمان اکسیر طبقه اول تلفن: ۰۴۵-۳۳۳۳۰۶۰۰

هیئت مدیره شرکت تعاونی پرتوان اردبیل

آگهی مزایده زمین در شهرستان سلماس

<div><div><div><div><div></div><div><div>جمهوری اسلامی ایران</div></div></div></div><div>وزارت راه و شهرسازی</div></div></div>	<div>اداره کل راه و شهرسازی آذربایجان غربی</div>
<div>اداره کل راه و شهرسازی استان آذربایجان غربی سه دانگ از ۶ دانگ مشاع قطعه به شماره ۶۴۸ از پلاک ثبتی ۳۱۵/۱۹ اصلی بخش ۱۳ سلماس واقع در شهرستان سلماس به مساحت شش دانگی ۱۸۰ متر مربع با کاربری مسکونی واقع در سلماس راه از طریق مزایده واکلار نماید. کلیه متقاضیان می‌توانند با مراجعه به اداره کل راه و شهرسازی (مدیریت املاک و حقوقی) نسبت به اخذ فرم پیشنهاد مالی اقدام و ظرف ۱۰ روز از تاریخ انتشار آگهی مزایده، درخواست خود را به همراه یک فقره چک تضمینی به مبلغ ۵ درصد قیمت پایه عرصه به مبلغ ۳۷/۰۵۰/۰۰۰ ریال بابت سپرده شرکت در مزایده در وجه اداره کل راه و شهرسازی استان آذربایجان غربی در یک پاکت سرسبته به غیرخانواده اداره کل تحویل و رسید دریافت نمایند. ضمناً بازگشایی پاکت‌های واصله متقاضیان راس ساعت ۱۰ صبح مورخ ۱۳۹۷/۵/۲۹ در سالن اجتماعات اداره کل واقع در بلوار شهید بهشتی، جنب دانشگاه آزاد اسلامی با حضور داولطلبانه متقاضیان برگزار خواهد شد و نتیجه ضمن اعلام در جلسه داد شده در پائل آگهی اداره کل نیز نصب خواهد شد</div>	
<div>قیمت پایه یک قطعه زمین: بهای هر متر مربع از عرصه ۶/۹۰۰/۰۰۰ ریال و جمعاً به مبلغ ۶۲۷/۰۰۰/۰۰۰ ریال تعیین گردیده است.</div>	
<div>شرایط مزایده:</div>	
<div>۱. فروش مورد معامله به صورت نقد می‌باشد.</div>	
<div>۲. متقاضیان برنده بایستی ظرف ۱۰ روز از تاریخ بازگشایی پاکتها، بهای زمین را به حساب اداره کل وارزیز و فیش بانکی مربوطه را به اداره کل تسلیم نمایند. در غیر اینصورت به عنوان متقاضی انصرافی تلقی گردیده و اداره کل نسبت به ضبط سپرده اقدام خواهد نمود.</div>	
<div>۳. کلیه هزینه های انتشار آگهی (و لو چند بار) ثبتی، انتقال سند، دارایی، شهرداری، (حق اسفالت، آماده سازی و غیره) به عهده متقاضی برنده خواهد بود.</div>	
<div>۴. پیشنهادهات دارائی قلم خوردگی و مبهم یا مخوش، عدم ارسال چک تضمین به همراه فرم تقاضا، سپرده ارزیزی کمتر از مبلغ اعلامی موجب ابطال تقاضا شده و اعتراض بعدی در این خصوص قابل قبول نخواهد بود.</div>	
<div>۵. انتقال سند منوط به اتمام بدهی و تهیه صورت مجلس تفکیکی می‌باشد</div>	
<div>۶. اداره کل راه وشهرسازی آذربایجان غربی در رد یا قبول پیشنهادهات واصله مختار می‌باشد</div>	
<div>۷. شرکت کنندگان در مزایده نمی‌بایست مشمول قانون منع مداخله کارمندان در معاملات دولتی قرار داشته باشند در غیر این صورت هر گونه عواقب ناشی از این امر به عهده شخص شرکت کننده می‌باشد.</div>	
<div>شناسه چاپ: ۴۲۵-۴۴</div>	